

RAZSVETLJENSTVO V SLO (1768-1809/19)

- Kopitar: Slovnica (1809)
- Zoisova in Vodnikova smrt (1819)
- vzroki za nastanek:
 - vladavina Marije Terezije
 - vpliv naravoslovne znanosti
 - ljudsko izobraževanje
- razsvetljenski krožki
 - Pohlinov: 1. SLO pesniški almanah Pisanice, izdaja Kranjske gramatike, načrt za slovar SLO jezika.
 - Zoisov: baron Žiga Zois-mentor in mecen, 1. SLO kritik, prevod Bürgerjeve Lenore, izdaja slovnice
 - Japljev: 1. prevod svetega pisma
- Valentin Vodnik (1758-1879)
 - lit. dela:
 - pesništvo: Pesmi za pokušino, pesmi za Brambovce
 - slovničarsko in slovarsko delo: 1. šolska slovnica: Pismenstvo ali gramatika za prve šole, rokopisni slovar novice, prevod kuharskih in babiških bukev,
 - publicistično delo: Velika pratika, Mala pratika, Lublanske zbiranje ljudskega blaga
 - interp.: Pésma na moje rojåke: namenjena vsem SLO-prebrisani, čedni; optimistična pesem-utilitarizem;
 - Zoisovo pismo: lit. kritika (10 pisem v Nemščini)